

Tekst over lied 413: Grote God, wij loven u

Te Deum-lied

Van de circa 350 liederen die [Ignaz Franz](#) schreef, is alleen zijn 'Großer Gott, wir loben dich' bekend gebleven, maar dit lied behoort dan wel internationaal tot de populairste kerkliederen.

Het is een bewerking van het oudkerkelijke Te Deum. Uit de achtste eeuw dateert de legende dat Ambrosius en Augustinus deze hymne samen gemaakt zouden hebben toen Augustinus door Ambrosius gedoopt werd. Tegenwoordig wordt aangenomen dat Ambrosius niet de auteur is geweest, en dat de gebruikte aanduiding 'Ambrosiaans lofgezag' niet correct is.

Ook is wel aangenomen dat Nicetas van Remesia (tweede helft vierde eeuw) de auteur is, maar delen van het Te Deum zijn ouder, zodat hij hooguit als redacteur van de tekst, die overigens later ook nog gewijzigd werd, genoemd kan worden

Tegen het einde van de negentiende eeuw was het lied ook bij Duitse protestanten populair geworden en werd het regelmatig in protestantse liedbundels opgenomen. In tegenstelling tot de rooms-katholieke bundels, die doorgaans bijna alle coupletten opnamen, volstonden protestantse liedboeken met een kleine selectie.

Nederland

In Nederland verscheen de eerste vertaling van Franz' Te-Deum-lied in de *Christelijke Gezangen der Hersteld-Evangelisch-Lutherse Gemeenten in Nederland* (Amsterdam 1857, gezang 23). Zoals de titel vertelde, was het lied bedoeld 'Bij de godsdienstoefening'. Deze vertaling werd daarna in diverse Nederlandse bundels opgenomen, waaronder de *Zangbundel voor Huisgezin en Samenkomsten* (edities vanaf de jaren twintig, nr. 725) van Joh. de Heer.

De predikant Johannes Riemens sr (1843-1908) nam een eigen vertaling, bestaande uit vier strofen, op in zijn bundel *Liefde en Lof* (1905). De bewerking van de dichteres Hélène Swarth werd echter bekender, vooral omdat deze opgenomen werd in invloedrijke bundels als *Oude en Nieuwe Zangen* (1911) van S.M. van Woensel Kooy en daarna in de 'Hervormde Bundel 1938' (gezag 149). De liedbewerking van Swarth telde zes coupletten, maar in de 'Hervormde Bundel' werden drie strofen opgenomen. Daarbij bewerkte de lutherse hoogleraar Hendrik Antonie van Bakel uit Amsterdam het tweede en derde couplet. Zo verdwenen de Cherubijnen en Serafijnen in de tweede strofe.

Tekst Lied 413

1. Grote God, wij loven U

Heer, o sterkste aller sterken!

Heel de wereld buigt voor U

En bewondert Uwe werken.

Die Gij waart ten allen tijd,

Blijft Gij ook in eeuwigheid

2. Alles wat u prijzen kan,
U, de eeuw'ge, Ongeziene,
Looft Uw liefd' en zingt er van!
Alle Eng'len, die U dienen,
Roepen U nooit lovensmoe:
"Heilig, heilig, heilig" toe!

3. Heer, ontferm U over ons,
Open Uwe Vader armen,
Stort Uw zegen over ons,
Neem ons op in Uw erbarmen!
Eeuwig blijft Uw trouw bestaan
Laat ons niet verloren gaan!